

इतिपंचमटीकायांपंचदशोऽध्यायः ॥ १५ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ पूर्वोक्तद्वीपसिंघादिमानचिन्हस्वरूपतः स्पष्टं प्रवक्तुमारब्धा
पंचाध्यायीततः परम् ॥ १ ॥ षोडशोऽधस्तथाचोर्ध्वपरितः सन्निवेशतः मेरोः स्थितिर्महीकंजकर्णिकाचोपवर्ण्यते ॥ २ ॥ प्रियव्रतचरित्रोक्तावु
क्ताद्वीपादिकल्पना तद्विशेषविजिज्ञासुः कथांतेपरिपृच्छति ॥ ३ ॥ उक्तइति किंपर्यंतमुक्तः तदाह यावदादित्यस्तपति यत्रचासौशुक्लकृष्णपक्ष

इतिश्रीभागवतेमहापुराणेपंचमस्कंधेप्रियव्रतवंशानुकीर्तनं नामपंचदशोऽध्यायः ॥ १५ ॥ ॥ ७३ ॥
राजोवाच उक्तस्त्वयाभूमंडलायामविशेषोयावदादित्यस्तपतियत्रचासौज्योतिषांगणैश्चंद्रमावासहृ
श्यते ॥ १ ॥ तत्रापिप्रियव्रतरथचरणपरिखातैः सप्तभिः सप्तसिंधव उपकुप्ताः यतएतस्याः सप्तद्वीपविशेषविक
ल्पस्त्वयाभगवन्खलुसूचितः एतदेवाखिलमहं मानतो लक्षणतश्च सर्वं विजिज्ञास्यामि ॥ २ ॥ भगवतो गुणम
येस्थूलरूप आवेशितं मनोऽह्यगुणेऽपि सूक्ष्मतम आत्मज्योतिषि परे ब्रह्मणि भगवति वासुदेवाख्ये क्षममावेशि
तुंतदुहैतदुरोऽर्हस्यनुवर्णयितुमिति ॥ ३ ॥ ऋषिरुवाच नवैमहाराजभगवतोमायागुणविभूतेः काष्ठां
मनसावचसावाऽधिगंतुमलं विबुधायुषाऽपि पुरुषस्तस्मात्प्राधान्येनैव भूगोलकविशेषं नामरूपमानलक्षण
तो व्याख्यास्यामः ॥ ४ ॥ योवाऽयं द्वीपः कुवलयकमलकोशाभ्यंतरकोशोनियुतयोजनविशालः समवर्तुलो
यथापुष्करपत्रम् ॥ ५ ॥

योर्नक्षत्रगणैः सह चंद्रमावादृश्यते तावत् ॥ १ ॥ यतः येभ्यः सिंधुभ्यः एतस्याः भुवः
सूचितः संक्षेपतो दर्शितः ॥ २ ॥ जिज्ञासायाः फलमाह भगवत इति ॥ ३ ॥ यामायागुणविभूतिः तस्याः काष्ठामंतं रूपं सन्निवेशः लक्षणं चिन्हम्
॥ ४ ॥ कुवलयं भूमंडलं तदेव कमलं तस्य कोशाः सप्तद्वीपाः तेष्वभ्यंतरकोशः प्रथमोजंबुद्वीपः नियुतयोजनविशालः लक्षयोजनविस्तीर्णः ॥ ५ ॥